T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/443
KARAR NO : 2023/668
KARAR TR : 27/11/2023

ÖZET: Kamu tüzelkişiliği niteliğini haiz olmayan özel hukuk tüzel kişisi aleyhine idari yargı yetkisi kapsamında açılmış bir idari dava bulunduğundan söz etmek imkânı olmadığından, uyuşmazlığın özel hukuk hükümlerine göre ADLİ YARGI yerinde görülmesi gerektiği hk

K A R A R

Davacı **:** ...End. Plas. Tas. San. ve Tic. A.Ş.
Vekili **:** Av.M.Ö
Davalılar **:** 1-...Sağlık Hizmetleri A.Ş.
2-... Üni. Sağ. Uyg. ve Araş. Mer. (... Hospital .... Hastanesi)
Vekili **:** Av. M. U
Adli Yargıda
Dava İhbar Olunan : ... Vale ve Otopark Hizmetleri Tic. Ltd. Şti.
Vekili **:** Av. E.Ş.K

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekkili şirketin yetkilisi G.K in 16/12/2021 tarihinde TCR testi yaptırmak amacıyla şirkete ait...SV ...plakalı otomobil ile ... Hospital Hastanesine gittiğini, burada hastanenin otopark bölümünde hastane valesi olduğunu söyleyen bir şahsın, otomobili park edeceğini belirterek anahtarı aldığını ve aracı park etmeksizin alıp kaçtığını ifade ederek, hastane otoparkında gerçekleşen hırsızlık olayında uğranıldığı ileri sürülen zarara karşı aracın rayiç bedeli için şimdilik 1.000 TL, mahrum kalınan hakları için 100 TL olmak üzere toplam 1.100 TL tazminatın olay tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte ödenmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. **İstanbul 9. Asliye Ticaret Mahkemesi 28/12/2022 tarih ve E.2022/257, K.2022/1097sayılı kararı** ile, davalı...Üniversitesinin bir vakıf üniversitesi olduğu, vakıf hastanesince sağlık hizmeti sunulmasından kaynaklanan mağduriyet sebebiyle açılan tazminat davalarının idari yargı yerinde çözümlenmesinin gerektiği, vakıf üniversitelerinin kamu tüzel kişisi niteliğinde olduğu, kamusal hizmetin görülmesi sırasında hizmet kusurundan doğan zararların giderilmesinde idari yargının görevli olduğu gerekçesiyle, açılan davanın HMK'nın 114/1-b ve 115/2. maddesi uyarınca yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle usulden reddine karar vermiş, bu karara karşı davacı vekili istinaf isteminde bulunmuştur.

3. İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 4. Hukuk Dairesi 22/03/2023 tarih ve E.2023/781, K.2023/905 sayılı kararı ile, usul ve kanuna uygun olan İstanbul 9. Asliye Ticaret Mahkemesinin 28/12/2022 tarih ve E.2022/257, K.2022/1097 sayılı kararına karşı davacı vekilinin istinaf başvurusunun 6100 sayılı HMK'nın 353/1-b/1. maddesi gereğince esastan reddine kesin olarak karar vermiştir.

4. Davacı vekili bu kez aynı istemleidari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

5. **İstanbul 3. İdare Mahkemesi 09/06/2023 tarih ve E.2023/959 sayılı kararı**ile, davalı idarenin idari tasarrufuna dayalı bir idari işlemin veya eylemin bulunduğundan söz edilemeyeceğini, taraflar arasında oluşan ilişkinin bir özel hukuk ilişkisi olduğunu belirterek, uyuşmazlığın çözümünde adli yargının görevli olduğu sonuç ve kanaatine varıldığı gerekçesiyle, 2577 sayılı Kanun'un 14/3-a ve 15/1-a maddeleri uyarınca davanın görev yönünden reddine, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunu'nun 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine, Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar davanın ertelenmesine karar vermiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

A. Mevzuat

6. Anayasa'nın 125. maddesinin son fıkrası şöyledir:

"İdare, kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlüdür."

7. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "*İdari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı"* başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"1. (Değişik: 10/6/1994 - 4001/1 md.) İdari dava türleri şunlardır:

a) (İptal: Anayasa Mahkemesinin 21/9/1995 tarihli ve E:1995/27, K:1995/47 sayılı kararı ile; Yeniden Düzenleme: 8/6/2000-4577/5 md.) İdarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları,

b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları

c) (Değişik: 18/12/1999-4492/6 md.) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar.

2. İdari yargı yetkisi, idari eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimi ile sınırlıdır. İdari mahkemeler; yerindelik denetimi yapamazlar, yürütme görevinin kanunlarda ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde gösterilen şekil ve esaslara uygun olarak yerine getirilmesini kısıtlayacak, idari eylem ve işlem niteliğinde veya idarenin takdir yetkisini kaldıracak biçimde yargı kararı veremezler."

3. (Mülga: 2/7/2018 - KHK-703/185 md.)

8. 2577 sayılı Kanun'un "*İptal ve tam yargı davaları"* başlıklı 12. maddesi şöyledir :

"İlgililer haklarını ihlal eden bir idari işlem dolayısıyla Danıştaya ve idare ve vergi mahkemelerine doğrudan doğruya tam yargı davası veya iptal ve tam yargı davalarını birlikte açabilecekleri gibi ilk önce iptal davası açarak bu davanın karara bağlanması üzerine, bu hususta ki kararın veya kanun yollarına başvurulması halinde verilecek kararın tebliği veya bir işlemin icrası sebebiyle doğan zararlardan dolayı icra tarihinden itibaren dava süresi içinde tam yargı davası açabilirler. Bu halde de ilgililerin 11 nci madde uyarınca idareye başvurma hakları saklıdır."

9. 2577 sayılı Kanun'un *"Doğrudan doğruya tam yargı davası açılması"* başlıklı 13. maddesi şöyledir :

"1. İdari eylemlerden hakları ihlal edilmiş olanların idari dava açmadan önce, bu eylemleri yazılı bildirim üzerine veya başka süretle öğrendikleri tarihten itibaren bir yıl ve her halde eylem tarihinden itibaren beş yıl içinde ilgili idareye başvurarak haklarının yerine getirilmesini istemeleri gereklidir. Bu isteklerin kısmen veya tamamen reddi halinde, bu konudaki işlemin tebliğini izleyen günden itibaren veya istek hakkında otuz gün içinde cevap verilmediği takdirde bu sürenin bittiği tarihten itibaren, dava süresi içinde dava açılabilir.

2. Görevli olmayan adli (...) yargı mercilerine açılan tam yargı davasının görev yönünden reddi halinde sonradan idari yargı mercilerine açılacak davalarda, birinci fıkrada öngörülen idareye başvurma şartı aranmaz."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

10. Uyuşmazlık Mahkemesinin Muammer TOPAL'ın Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ınkatılımlarıyla yapılan 27/11/2023 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

11.Raportör-Hâkim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

12. Davanın, davacı şirket yetkilisinin test yaptırmak amacıyla, şirkete ait...SV ...plakalı otomobil ile ... Hospital Bahçeşehir Hastanesine gittiği, burada hastanenin otopark bölümünde hastane valesi olduğunu söyleyen bir şahsın, otomobili park etmek için elinden anahtarı aldığı ve aracı park etmeksizin alıp kaçtığı iddia edilerek, hastane otoparkında gerçekleşen hırsızlık olayında uğranıldığı ileri sürülen zararın tazmini istemiyle açıldığı anlaşılmıştır.

13. Yukarıda sözü edilen madde hükümlerinden anlaşılacağı üzere, idari yargının görev alanı; idare hukuku kuralları içinde kamu hizmetinin yürütülmesi amacıyla, kamu gücü kullanılarak tesis edilen idari işlemler, idari eylemler ve

idari sözleşmelerden doğan uyuşmazlıklar nedeniyle açılan davaların görüm ve çözümüyle sınırlıdır.

14. Dava dosyasının incelenmesinden; davacı şirketin yetkilisi G.K in 16/12/2021 tarihinde TCR testi yaptırmak amacıyla davacı şirkete ait otomobil ile ... Hospital ... Hastanesine gittiği, burada hastanenin otopark bölümünde hastane valesi olduğunu söyleyen bir şahsın, otomobili park edeceğini belirterek G.K in elinden anahtarı aldığı ve aracı park etmeksizin alıp kaçtığı iddia edilmiş, davacı şirket tarafından, uğranıldığı ileri sürülen zararın karşılanması amacıyla ... Sağlık Hizmetleri Anonim Şirketi ile... Üni. Sağ. Uyg. ve Araş. Mer. (..... Hospital ... Hastanesi) aleyhine tazminat davası açıldığı anlaşılmıştır.

15. Buna göre, davalı mevkiinde özel hukuk tüzel kişisi olan... Sağlık Hizmetleri A.Ş.'nin bulunması ve tazminat isteminin üniversitenin sorumluluğu altında sunulan sağlık hizmetlerinden dolayı değil, özel hastanede meydana gelen hırsızlık olayından kaynaklanıyor olması karşısında, ortada idari yargı yetkisi kapsamında açılmış bir idari dava bulunduğundan söz etmek olanaksızdır.

16. Diğer yandan, idari yargıda husumet kamu düzenindendir ve kendisine karşı dava açılan taraf, davalı mutlaka idare olmalıdır. Yani idari davalarda, davalı her zaman idaredir.

17. Uyuşmazlık konusu olayda ise; davalı idarenin, idari tasarrufuna dayalı bir idari işlemin veya eylemin bulunduğundan söz edilemeyeceği, taraflar arasında oluşan ilişkinin bir özel hukuk ilişkisi olduğu, bu itibarla uyuşmazlığın çözümünde adli yargının görevli olduğu sonuç ve kanaatine varılmıştır.

18. Yukarıda belirtilen hususlar gözönünde bulundurularak; İstanbul 3. İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile,İstanbul 9. Asliye Ticaret Mahkemesinin 28/12/2022 tarih ve E.2022/257, K.2022/1097 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasıgerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. İstanbul 3. İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile,İstanbul 9. Asliye Ticaret Mahkemesinin 28/12/2022 tarih ve E.2022/257, K.2022/1097 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

27/11/2023 tarihinde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Muammer	Nilgün	Doğan	Eyüp
TOPAL	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN